

РЕШЕНИЕ

КАРАР

27.07.2026

г. Заинск

№ 38

**Зэй муниципаль районынын
Зэй шәһәре территориясендә жирләү
һәм жирләү эше турындагы Нигезләмәне
раслау хакында**

«Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы, «Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы федераль законнар, «Үлгәннәрне жирләү буенча гражданның хокуклары гарантияләре турында» Россия Федерациясе Президентының 1996 елның 29 июнендәге 1001 номерлы Указы, Зэй муниципаль районының Зэй шәһәре Уставы нигезендә, Зэй муниципаль районы Зэй шәһәре Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Зэй муниципаль районында жирләү һәм жирләү эше турындагы Нигезләмәне расларга.
2. Зэй муниципаль районы Зэй шәһәре Советының 2014 елның 14 ноябрендәге 188 номерлы «Зэй муниципаль районы Зэй шәһәре территориясендә жирләү һәм жирләү эше турында Нигезләмәне раслау хакында» карарын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Зэй муниципаль районы Зэй шәһәре Советының оештыру бүлегенә әлеге карарны массакүләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгарырга, «Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталы» нда (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм Зэй муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.
4. Әлеге карар басылып чыккан көнненән үз көченә керә.
5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Зэй муниципаль районы Зэй шәһәре Башлыгы урынбасары С. В. Максимовка йөкләргә.

Совет рәисе

Р.Г. Кәримов

Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының Зәй шәһәре территориясендә жирләү һәм жирләү эше турында Нигезләмә
2026 елдан № 38

Зәй муниципаль районының Зәй шәһәре территориясендә жирләү һәм жирләү эше турында Нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Зәй муниципаль районында жирләү һәм жирләү эше турында Нигезләмә (алга таба) - Нигезләмә) «Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы, «Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы федераль законнар, «Үлгәннәрне жирләү буенча гражданнарның хокуклары гарантияләре турында» 1996 елның 29 июнөндәге 1001 номерлы Россия Федерациясе Президенты Указы, Зәй шәһәре Уставы нигезендә эшләнгән. Зәй муниципаль районының Зәй шәһәре территориясендә урнашкан Зәй муниципаль районы һәм жирләү эшен оештыру һәм үлгәннәрне яки һәлак булганнарны жәмәгать зиратларында жирләү тәртибен жайга сала.

1.2. Әлеге Нигезләмә максатларында түбөндәге төшенчәләр кулланыла:

якын туганнар - турыдан-туры югары һәм түбән линия буенча туганнар (ата-аналар һәм балалар, бабай, әби һәм оныклар), шулай ук туганнан туган һәм туганнан булмаган (әтиләре яисә әниләре уртақ булган) абый-әнеләр һәм апа-сәңелләр;

дини зират - бер конфессиягә караган үлгәннәрне яки һәлак булганнарны (алга таба - үлгәннәрне) тиешле дини йолаларны үтәп жирләү өчен билгеләнгән зират (жәмәгать зираты участогы);

жәмәгать зиратының хәрби кишәрлеге-үлгән хәрбиләрне һәм гражданнарны, аларга тигләштерелгән категорияләрне күмү өчен хәрби жирләү йоласын үтәп билгеләнгән жәмәгать зираты кишәрлеге;

жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге-жирләү мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт тарафыннан жирләү вакытында дәүләт гарантияләрен тәмин итү максатларында түләүсез нигездә күрсәтелә торган хезмәтләр исемлеге;

күмү зонасы-зиратның һәм (яисә) крематорийның күмү гамәлгә ашырыла торган функциональ-территориаль зонасы;

катафаль ташулар-катафаль транспорт белән үлгәннәрнең калдыкларын яисә көлен, жирләү продукциясен һәм күмүдә катнашучыларны ташу;

зират-үлгәннәрнең калдыкларын һәм көлен күмү өчен билгеләнгән жирләү билгеләнешендәге объект;

ирекле күмүләр өчен ябык зират-яңа күмү урыннары булдыру өчен территория тулысынча файдаланылган зират;

зират чоры - күмелгән гәүдәнең минеральләшүе төгәлләнә торган һәм туганнар каберенә түбәндәгечә базга күмү рөхсәт ителә торган вакыт;

колумбарий - көлне яки көл салынган савытларны күмү өчен билгеләнгән бина, аның бер өлеше яки корылмасы;

кремация-үлгән кешенең калдыкларын, биологик материалларны янгынга тапшыру;

жирләү урыны-жирләү билгеләнешендәге объект пространствосының үлгәннәрнең калдыкларын яисә көлен күмү өчен билгеләнгән өлеше;

жирләү урыны-жирләү билгеләнешендәге объект пространствосының этика, санитария һәм экология таләпләре нигезендә махсус оештырылган, үлгәннәрнең калдыкларын, көл һәм көл салынган савытларны күмү буенча йола гамәлләрен башкару өчен билгеләнгән өлеше;

минеральләшү - күмелгән гәүдәнең аерым химик элементларга һәм гади химик кушылмаларга таркалу процессы;

кабер - жирдә, зиратта, колумбарийдан башка башка ритуаль корылмада күмү өчен участка урнашкан һәм үлгән кешенең мәетен табутта яки аннан башка яки көл салынган савытларда күмү өчен билгеләнгән урын.;

кабер коймасы-кабер участогы периметры буенча урнаштырыла торган киртәләп торучы сызыклы корылма;

кабер корылмасы-үлгәннәрнең истәлеген мәңгеләштерү өчен билгеләнгән һәм күмү урынында урнаштырыла торган мемориаль мәгълүмат булган архитектура-скульптура корылмасы (кабер ташы).;

жәмәгать зираты-диненә һәм һөнәри эшчәнлегенә карамастан үлгәннәрне күмү өчен урыннар каралган зират;

жирләү өчен билгеләнгән объект-шәһәр төзелеше яки архитектура комплексы яки халыкка ритуаль хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән объект, территория яки участок (зират, крематорий, колумбарий һ. б.);

ялгыз жирләү урыны-жирләү билгеләнешендәге объект территориясендәге бер үлгән кешене, шул исәптән шәхесе эчкә эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән кешене жирләү өчен бирелә торган участок;

жирләү - Россия Федерациясенең норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә жиргә, утка яки суга тапшыру юлы белән, эхлакый таләпләргә каршы килми торган гореф-гадәтләр һәм традицияләр нигезендә үлгән кешенең гәүдәсен, сөякләрен, көлен жирләү буенча йола гамәлләре;

жирләү-үлгән кешене элек үлгән туганнарын жирләү башкарылган билгеләнгән тәртиптә бирелгән жирләү урынында жирләү;

туганнар-туганлыкта торучы барлык башка затлар, якын туганнарыннан тыш;

тугандаш жирләү урыны-жирләү билгеләнешендәге объект территориясендәге үлгән кешенең туганы(һәм) элегрәк жирләнгән кишәрлек;

санитар-яклау зонасы-киңлегә Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары белән билгеләнә торган зират һәм (яисә) крематорий һәм торак (селитеб) яки сәнәгать төзелеше арасындагы функциональ-территориаль зона;

жирләү эше мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт-жирле үзидарә органнары тарафыннан түләүсез күмү буенча гарантияләнгән хезмәтләр исемлеген күрсәтү максатларында төзелә торган оешма;

жирләү турында таныклык-жирләү турында белешмәләр һәм жирләү урыны өчен җаваплы зат булган һәм аның жирләү урыныннан алга таба файдалану хокукын раслый торган документ;

жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә вәкаләтле орган-күмү һәм күмү эше өлкәсендә вәкаләтләр бирелгән Зәй муниципаль районы Зәй шәһәре Башкарма комитеты жирле үзидарә органы;

эксгумация-суд-медицина яки криминалистик экспертиза өчен яки янадан күмү өчен үлгән кешенең гәүдәсен, калдыкларын жирләү урыныннан чыгару.

2. Жирләүне гамәлгә ашыру гарантияләре

2.1. Иренә, якын туганнарына, башка туганнарына, вафат булган кешенең законлы вәкиленә яисә вафат булган кешене жирләү бурычын үз өстенә алган

башка затка жирләү буенча түбәндәге хезмәтләр исемлеген түләүсез нигездә күрсәтү гарантияләнә:

1) граждан хәле актларын рәсмиләштерү органнары (алга таба - ЗАГС органнары) тарафыннан бирелә торган үлү турында таныклыкны, үлү турында белешмәләрне рәсмиләштерү;

2) табутны һәм жирләү өчен кирәкле башка әйберләрне, төяү-бушату эшләрен дә кертәп, бирү һәм китерү;

3) үлгән кешенең гәүдәсен (калдыкларын) зиратка (крематорийга) ташу, жирләү урынына (кремация урынына) кадәр күчәрүне дә кертәп;

4) жирләү (кремация, аннан соң көл салынган урна бирү).

2.2. Әгәр жирләү үлгән кешене жирләү бурычын үз өстенә алган затлар акчалары исәбеннән башкарылса, күрсәтелгән затларга социаль пособие түләнә.

2.3. Жирләүне башкару бурычын үз өстенә алган зат булмаганда, эчке эшләр органнары тарафыннан үлгән кешенең шәхесе билгеләнгәннән соң (әгәр үлгән кешенең шәхесе билгеләнмәгән булса) жирләү үлем сәбәбе билгеләнгәннән соң өч тәүлек эчендә тәнне (калдыкларны) жиргә тапшыру юлы белән башкарыла. Күмү ялгыз жирләү буларак башкарыла.

2.4. Әлеге Нигезләмәнең 2.1 пунктының 1 бүлегендә күрсәтелгәннәрдән тыш, жирләү шартларының гарантияләнгән исемлеге нигезендә бирелә торган шартларның күплеген, Россия Федерациясенең Пенсия һәм социаль иминият фондының Татарстан Республикасы буенча бүлегенә белән килештереп, Зәй муниципаль берәмлегенә шәһәренә Башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Тарифлар буенча дәүләт комитеты тарафыннан билгеләнә..

3. Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеген сыйфаты, әлеге нигезләмәнең 2.1 пунктының 1 бүлегендә күрсәтелгәннәрдән тыш, Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Зәй шәһәре Башкарма комитеты карары белән расланган жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына карата таләпләргә туры килергә тиеш.

3. Зәй муниципаль районының Зәй шәһәре территориясендә жирләү эшен оештыру

3.1. Зәй муниципаль районының Зәй шәһәрендә жирләү эшен оештыруны Зәй муниципаль районының Зәй шәһәре Башкарма комитеты (алга таба - вәкаләтле орган) башкара.

3.2. Зэй муниципаль районының Зэй шәһәре территориясендә түләүсез күмү буенча хезмәтләрнең гарантиялэнгән исемлеген жирләү мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт (алга таба - махсулаштырылган хезмәт) күрсәтә.

3.3. Вәкаләтле орган һәм махсулаштырылган хезмәт үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе законнарына, Татарстан Республикасы законнарына, Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Зэй шәһәре муниципаль хокукий актларына һәм жирләү һәм жирләү эше өлкәсендәге башка норматив хокукий актларга таяналар.

3.4. Зэй муниципаль районының Зэй шәһәре территориясендә махсулаштырылган хезмәт эшчәнлеген оештыру әлегә Нигезләмә, махсулаштырылган хезмәт Уставы һәм күмү һәм күмү эше өлкәсендәге башка норматив хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.5. Жирләү эшен финанс белән тәмин итү Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, шулай ук Зэй муниципаль районының Зэй шәһәре норматив хокукий актлары нигезендә Зэй муниципаль районының Зэй шәһәре бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

3.6. Жирләү һәм жирләү эшен оештыру өлкәсендә файдаланыла торган мөлкәткә ия булу, аннан файдалану һәм аның белән эш итү Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм Зэй муниципаль районының Зэй шәһәре норматив хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Зэй муниципаль районы территориясендә ритуаль хезмәт күрсәтүләренә һәм жирләү урыннарын карап тотуны оештыру өлкәсендә вәкаләтләр

4.1. Зэй муниципаль районы Зэй шәһәре территориясендә ритуаль хезмәт күрсәтүләренә һәм жирләү урыннарын карап тотуны оештыру өлкәсендә вәкаләтле орган вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) Зэй муниципаль районының Зэй шәһәре территориясендә жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә бердәм муниципаль саясәтне гамәлгә ашыру;

2) Зэй муниципаль районының Зэй шәһәре территориясендә жирләү һәм жирләү эше мәсьәләләре буенча Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары, Зэй муниципаль районының Зэй шәһәре муниципаль хокукий актлары таләпләренә үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыру;

3) махсулаштырылган хезмәт тарафыннан түләүсез нигездә күмү буенча хезмәтләрнең гарантиялэнгән исемлеген күрсәтүне, шул исәптән күмү буенча хезмәтләрнең гарантиялэнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына карата таләпләренә үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыру;

4) жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә финанс, бюджет, инвестиция, бәя, тариф сәясәте һәм шәһәр төзелеше эшчәнлегенә мәсьәләләргә буенча республика башкарма хакимияте органнары һәм Зәй муниципаль районы жирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлек;

5) Россия Федерациясенең пенсия һәм социаль иминиятләштерү Фондының Татарстан Республикасы буенча бүлегенә, түләүсез күмү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлегенә нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләр бәясен Тарифлар буенча Татарстан Республикасы Дәүләт комитеты белән билгеләү һәм килештерү;

6) жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлегенә нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләр хакын Россия Федерациясенең законнарында һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән түләү күләменнән артыграк өлешендә махсуслаштырылган хезмәткә каплау тәртибен билгеләү;

7) жирләү һәм жирләү эше мәсьәләләргә буенча муниципаль хокукый актлар әзерләү һәм үз компетенциясенең чикләрендә кабул итү, шул исәптән:

а) жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлегенә нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына карата таләпләр;

б) жирләү һәм жирләү эше мәсьәләләргә буенча махсуслаштырылган хезмәт эшчәнлегенә тәртибе;

в) жәмәгать зиратлары территориясендә күмүләргә инвентаризация үткәрү тәртибе;

8) вәкаләтле орган белән махсуслаштырылган хезмәт йөзендә жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеген күрсәтүгә контракт (шартнамә) төзегән юридик затларның һәм индивидуаль эшкүарларның үтәлешен тикшереп торунны гамәлгә ашыру;

9) Зәй муниципаль районының Зәй шәһәре территориясендәге жәмәгать зиратлары территориясендә башкарылган барлык күмүләргә исәпкә алуны алып бару, шул исәптән күмүләргә теркәү китабын алып бару юлы белән;

10) жәмәгать зиратларында күмү зоналарын билгеләү һәм жирләү (өстәмә күмү) өчен урыннар бирү;

11) үлгән кешене жирләү өчен зиратлар территорияләрендә түләүсез бирелә торган жир кишәрлегенә күләм билгеләү;

12) Зәй муниципаль районының Зәй шәһәре территориясендә жәмәгать зиратларын ачу һәм ябу турында карарлар кабул итү;

13) яңа зиратлар төзү, гамәлдәге жәмәгать зиратларын киңәйтү, күчерү, ябу чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

14) зиратлардан һәм максатчан билгеләнеш буенча жирләү билгеләнешендәге башка объектлардан файдалануны тикшереп тору;

15) жирләү билгеләнешендәге объектларны саклауны оештыру;

16) Зәй муниципаль районының Зәй шәһәре территориясендә жирләү эшен оештыру торышына еллык мониторинг үткәрү;

17) жирләү эше мәсьәләләре буенча попечительлек (күзәтү) советлары төзү (аларны булдыру тәртибен һәм вәкаләтләрен билгеләп);

18) гамәлдәге законнар нигезендә башка вәкаләтләр.

4.2. Махсулаштырылган хезмәт:

1) түләүсез нигездә жирләү буенча хезмәтләренң гарантияләнгән исемлеген күрсәтү;

2) жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә вәкаләтле органга хисап бирү;

3) Зәй муниципаль районының Зәй шәһәре территориясендә урнашкан жәмәгать зиратларында күмү зоналарын билгеләү турында вәкаләтле органга тәкъдимнәр әзерләү;

4) Зәй муниципаль районының Зәй шәһәре территориясендә урнашкан хужасыз зиратларны муниципаль милеккә кабул итү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

5) Россия Федерациясе законнары таләпләрен үтәп, шәхесләрен ачыклаган очракта, мәет калдыкларын (көлләрен) алга таба күмү өчен эксгумацияләү эшләрен оештыру;

6) иске хәрбиләр һәм элек билгеле булмаган жирләүләр ачыкланганда һәлак булган мәетләрне янадан күмүне оештыру һәм мондый жирләүләр урынын билгеләүне һәм теркәүне тәмин итү;

7) жирләү һәм жирләү эше өлкәсендәге мәсьәләләр буенча гражданнарга консультация бирү һәм килүчеләрне кабул итүне алып бару;

8) зиратларда законсыз күмү (өстәмә күмү) турында вәкаләтле органга хәбәр итү;

9) гамәлдәге законнар нигезендә башка вәкаләтләр.

5. Жирләү урыннары

5.1. Жирләү урыннары булып этика, санитария һәм экология таләпләре нигезендә бүленгән жир кишәрлекләре һәм аларда үлгәннәрнең гәүдәләрен (калдыкларын), үлгәннәрнең көлен күмү өчен зиратлар, шулай ук үлгәннәрне жирләү өчен билгеләнгән башка биналар һәм корылмалар тора.

5.2. Жирләү урыннарын булдыру турындагы карар гамәлдәге законнар таләпләре нигезендә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

5.3. Төзелә торган һәм гамәлдәге күмү урыннары сүтелергә тиеш түгел һәм даими су басу, ишелү куркынычы булганда, жир тетрәүләрдән һәм башка табигый бәла-казалардан соң вәкаләтле орган карары белән генә күчерелергә мөмкин.

5.4. Зәй муниципаль районы Зәй шәһәре территориясендәге жәмәгать зиратлары ирекле жирләү өчен ачык, ябык булырга мөмкин.

5.5. Жәмәгать зиратлары территориясендәге жирләү урыннары:

- 1) ялгызлар;
- 2) тугандаш;
- 3) почетлы;
- 4) хәрби.

5.6. Зәй муниципаль районының Зәй шәһәре жәмәгать зиратлары территориясендә хәрбиләрне күмү (хәрби участоклар), мактаулы жирләүләр өчен аерымланган жир кишәрлекләре (зоналар), шулай ук колумбарийлар каралырга мөмкин.

Зиратның дини участогында жирләү өчен тиешле дини берләшмәнең ризалыгы кирәк. Зиратның хәрби кишәрлекләрендә жирләү өчен «Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясында күрсәтелгән үлгән кешенең гражданнар категориясенә каравын раслаучы документлар тапшырыла..

5.7. Күмү зонасы кварталларга һәм участокларга бүленә.

5.8. Үлгән кешенең гәүдәсе белән табутны күмү өчен каберләр төзегәндә кабер тирәнлеген жирле шартларга (грунт характерына һәм грунт суларының тору дәрәжәсенә) карап билгеләргә кирәк. Шулай ук вакытта кабернең озынлыгы 2 метрдан да ким булмаска тиеш, киңлеге - 1 метр, тирәнлеге - 1,5 метрдан да ким булмаска тиеш. Барлык очракларда да кабер төбе өслегенә билгесе грунт

сулары торышы дәрәжәсеннән 0,5 метрга югарырак булырга тиеш.

5.9. Жирләү урыннары жәмәгать зиратының билгеләнгән планировкасына туры китереп бирелә. Күмү урыннары арасындагы өзеклекләрнең киңлегә 0,4 метрдан ким була алмый.

5.10. Чардуган урнаштырганда, аның үлчәмнәре күмү өчен бүлөп бирелгән участокның норматив үлчәмнәренә туры килергә тиеш. Чардуганның биеклегә 1,0 (бер) метрдан артмаска тиеш. Кабер өстенә куелган корылмаларның биеклегә 2,0 (ике) метрдан артмаска тиеш.

5.11. Зиратның билгеләнгән планировкасын бозып, шул исәптән күмү урыннары арасында, юл кырыйларында һәм санитар-яклау зонасы чикләрендә жирләү урыннарын төзү рөхсәт ителми.

6 . Ялгыз жирләүләр

6.1. Ялгыз жирләү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

6.2. Зәй муниципаль районы Зәй шәһәре территориясендә ялгыз жирләү өчен бирелә торган жир кишәрлегә күләме 2,3 м х 1,4 м тәшкил итә.

6.3. Ялгыз жирләү өчен урын бирү турындагы гариза ире (хатыны), якин туганнары, башка туганнары яисә вафат булучының законлы вәкилләре тарафыннан тапшырыла, ә мондый затлар булмаганда, үлгән кешене күмүне үз өстенә алган башка затлар (алга таба - мөрәжәгать итүче) булмаганда, турыдан-туры вәкаләтле органга яисә электрон формада мөрәжәгать иткәндә, ирекле рәвештә кәгазь формасында тапшырыла.

6.4. Ялгыз жирләү өчен урын бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар кушып бирелә:

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен кушып);

2) берүзе күмү өчен урын бирү турындагы гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә кушымтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

3) үлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә кушымтасы белән);

4) кремация турындагы белешмәнең күчермәсе - көл салынган урнаны

күмгэндэ (чагыштыру өчен төп нөсхә кушымтасы белән);

5) ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән, үле бала туган очракта үле бала тууны дәүләт теркәвенә алу фактын раслый торган документ.

6) шәхесе Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вакытларда билгеләнмәгән үлгән кешене жирләүгә эчке эшләр органнарының ризалыгын раслый торган документ.

7) мөрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалыгы.

6.5 Ялгыз жирләү өчен урын бирүдән баш тарту өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) юкка чыгарыла торган зират күмү өчен ябык;

2) гаризаны карау өчен кирәкле документларның чын исемнәрен тапшырмау;

3) тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дөрөс булмаган мәгълүмат булу.

6.6. Ялгыз жирләү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, күмү урыннарын бүлү өчен җаваплы вәкаләтле орган белгече, кире кагуның сәбәпләрен күрсәтеп, ялгыз күмү урыны бирүдән нигезле баш тартуны рәсмиләштерә.

6.7. Ялгыз жирләү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта:

1) жирләү урыннарын бүлү өчен җаваплы вәкаләтле орган белгече:

а) мөрәжәгать итүче белән бергә күмү урынының жир кишәрлеген бүлеп бирү максатларында зиратны тикшерә;

б) белешмәләрне (квартал номеры, бирелгән жир кишәрлегенә сектор номеры) күмүләрне теркәү китабын алып бару өчен җаваплы вәкаләтле орган белгеченә тиешле белешмәләрне кертү өчен тапшыра;

в) ялгыз жирләү өчен урын бирү турында карарны рәсмиләштерә;

2) вәкаләтле органның күмүләрне теркәү китабын алып бару өчен җаваплы белгече күмү урынын күмүләрне теркәү кенәгәсендә терки.

6.8. Ялгыз жирләү өчен урын бирү турындагы яисә ялгыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы карар вәкаләтле орган тарафыннан мөрәжәгать

итүче мөрәжәгать иткән көнне кабул ителә.

6.9. Ялгыз жирләү өчен урын бирү яисә ялгыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы карар мөрәжәгать итүчегә ул сайлаган алу ысулы нигезендә бирелә:

- 1) шәхсэн кәгазьдәге документ рәвешендә;
- 2) мөрәжәгать итүче күрсәткән электрон почта адресына жибереп, электрон документ рәвешендә.

7. Тугандаш жирләүләр

7.1. Кардәшләрне күмү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

7.2. Туганнарны жирләү урыннарында ир белән хатынны, якин туганнарны һәм башка туганнарны күмү рөхсәт ителә.

7.3. Зәй муниципаль районының Зәй шәһәре территориясендә туганнарны күмү өчен бирелә торган жир кишәрлегенә күләме 3,2 м х 2,3 м тәшkil итә.

7.4. Тугандаш жирләү өчен урын бирү турындагы гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә ирекле рәвештә йә электрон рәвештә тапшырыла.

7.5. Туганнарны жирләү өчен урын бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар кушып бирелә:

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен кушып);

2) туганнарча жирләү өчен урын бирү турында гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә кушымтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрән раслый торган документ;

3) үлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен кушып);

4) кремация турындагы белешмәнең күчермәсе - көл салынган урнаны күмгәндә (чагыштыру өчен төп нөсхә кушымтасы белән);

5) ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән, үле бала туган очракта үле бала

тууны дэүлэт теркэвенэ алу фактын раслый торган документ.

б) мөрәжәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

7.6. Туганнарны җирләү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигез булып:

1) юкка чыгарыла торган зират күмү өчен ябык;

2) гаризаны карау өчен кирәкле документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

3) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яисә дөрөс булмаган мәгълүмат булу.

7.7. Тугандаш җирләү урыны бирүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, күмү урыннарын бүлү өчен җаваплы вәкаләтле орган белгече, баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, тугандаш күмү урыны бирүдән дәлилләнгән баш тартуны рәсмиләштерә.

7.8. Туганнарны җирләү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта:

1) вәкаләтле органның җирләү урыннарын бүлү өчен җаваплы белгече:

а) мөрәжәгать итүче белән бергә күмү урынының җир кишәрлеген бүлеп бирү максатларында зиратны тикшерә;

б) белешмәләрне (квартал номеры, бирелгән җир кишәрлегенәң сектор номеры) күмүләрне теркәү китабын алып бару өчен җаваплы вәкаләтле орган белгеченә тиешле белешмәләрне кертү өчен тапшыра;

в) туганнарны күмү өчен урын бирү турында карарны рәсмиләштерә;

2) вәкаләтле органның күмүләрне теркәү китабын алып бару өчен җаваплы белгече күмү урынын күмүләрне теркәү кенәгәсендә терки.

7.9. Тугандаш күмү өчен урын бирү турында яисә тугандаш күмү өчен урын бирүдән баш тарту турында карар вәкаләтле орган тарафыннан мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне кабул ителә.

7.10. Тугандаш җирләү өчен урын бирү яисә тугандаш күмү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы карар мөрәжәгать итүчегә ул сайлаган алу ысулы нигезендә бирелә:

1) шәхсән кәгазьдәге документ рәвешендә;

2) мөрәжәгать итүче күрсәткән электрон почта адресына жибәреп, электрон документ рәвешендә.

8. Мактаулы жирләүләр

9.1. Зәй муниципаль районының Зәй шәһәре жәмәгать зиратлары территориясендә Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Зәй муниципаль районы һәм Зәй шәһәре алдында аерым казанышлары булган үлгәннәрне күмү өчен мактаулы жирләү өчен участоклар (зоналар) булдырылырга мөмкин.

9.2. Мактаулы жирләү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

9.3. Мактаулы жирләү урыннарында түбәндәге категория гражданнарны жирләү рөхсәт ителә:

- 1) Советлар Союзы һәм Россия Федерациясе Геройлары;
- 2) Социалистик Хезмәт Геройлары;
- 3) Россия Федерациясе Хезмәт Геройлары;
- 4) I, II һәм III дәрәжә Дан орденнары белән бүләкләнүчеләр, Дан орденының тулы кавалерлары;
- 5) I, II һәм III дәрәжә Хезмәт Даны орденнары белән бүләкләнүчеләр, Хезмәт Даны орденының тулы кавалерлары;
- 6) Татарстан Республикасының, Зәй муниципаль районының Мактаулы гражданнары;
- 7) Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Зәй муниципаль районы һәм Зәй шәһәре үсешенә зур өлеш керткән предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар житәкчеләре.

9.4. Зәй муниципаль районының Зәй шәһәре территориясендә мактаулы жирләү өчен бушлай бирелә торган жир кишәрлегенә күләме 2,3 м х 1,4 м тәшкит итә).

9.5. Мактаулы жирләү өчен урын бирү турындагы гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә ирекле рәвештә йә электрон рәвештә тапшырыла.

9.6. Мактаулы жирләү урыны бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар кушып бирелә::

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен кушып);

2) мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр мактаулы күмү өчен урын бирү турындагы гариза белән мөрәжәгать итүче вәкиле мөрәжәгать итүченең вәкиле мөрәжәгать итсә, шулай ук мөрәжәгать итүче вәкиленең шәхесен раслаучы документ күчермәсе (дөреслек кушымтасы белән чагыштыру өчен);

3) Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Зәй муниципаль районы алдында үлгән кешенең тиешле казанышларын раслый торган хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген, таныклыкларны һәм бүләкләрен чын исемнәрен раслый торган документлар (хезмәт кенәгәләренең яисә башка документларның күчермәләре;

4) үлем турындагы таныклыкның күчермәсен (нигез ташы кушымтасы белән);

5) кремация турында белешмә күчермәсе - урнаны көл белән күмгәндә (чынын чагыштыру өчен кушымта белән);

6) мөрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

9.7. Мактаулы жирләү урыны бирүдән баш тарту өчен нигез булып:

1) юкка чыгарыла торган зират күмү өчен ябык;

2) гаризаны карау өчен кирәкле документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

3) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу.

9.8. Почетлы жирләү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле органның күмү урыннарын бүлү өчен җаваплы белгече, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, мактаулы күмү өчен урын бирүдән дәлилле рәвештә баш тарта..

9.9. Мактаулы жирләү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта:

1) вәкаләтле органның жирләү урыннарын бүлү өчен җаваплы белгече:

а) мөрәжәгать итүче белән бергә жирләү урынының жир кишәрлеген бүлөп бирү максатларында зиратны тикшерә;

б) белешмәләрен (квартал номеры, бирелгән жир кишәрлегенең сектор

номеры) күмүләрне теркәү китабын алып бару өчен җаваплы вәкаләтле орган белгеченә тиешле белешмәләрне кертү өчен тапшыра;

в) мактаулы жирләү өчен урын бирү турында карарны рәсмиләштерә;

2) вәкаләтле органның күмүләрне теркәү китабын алып бару өчен җаваплы белгече күмү урынын күмүләрне теркәү кенәгәсендә терки.

9.10. Мактаулы жирләү өчен урын бирү яисә мактаулы жирләү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы карар вәкаләтле орган тарафыннан мөрәҗәгать итүче мөрәҗәгать иткән көнне кабул ителә.

9.11. Мактаулы жирләү өчен урын бирү яисә мактаулы күмү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы карар мөрәҗәгать итүчегә ул сайлаган алу ысулы нигезендә бирелә:

1) шәхсән кәгазьдәге документ рәвешендә;

2) мөрәҗәгать итүче күрсәткән электрон почта адресына җибәреп, электрон документ рәвешендә.

9.12. Мактаулы жирләү урыны бирү турындагы мәсьәлә шулай ук кызыксынган затлар яисә оешмалар үтенечнамәсе буенча вәкаләтле орган тарафыннан, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Зәй муниципаль районы һәм Зәй шәһәре алдында үлгән кешенең һәм аның хатынының, якин туганнарының, башка туганнарының яисә законлы вәкиленең тиешле казанышларын нигезләгәндә һәм раслаганда, вафат булган затның яисә иренен, туганнарының, башка туганнарының яисә законлы вәкиленең бүтән ихтыяры булмаган очракта да каралырга мөмкин.

9. Хәрбиләр каберлекләре

10.1. Зәй муниципаль районының Зәй шәһәре җәмәгать зиратлары территориясендә хәрбиләрне күмү өчен аерымланган жир кишәрлекләре (зоналар) (хәрби кишәрлекләр) каралырга мөмкин.

10.2. Хәрби жирләү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

10.3. "Жирләү һәм жирләү эше турында" 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясының 1 һәм 3 пунктларында күрсәтелгән үлгәннәрне хәрби участкаларда жирләү мәрхүмнең ихтыяр белдерүен яки иренен, якин туганнарының яисә башка туганнарының теләген исәпкә алып рәхсәт ителә.

10.4. Зэй муниципаль районы Зэй шәһәре территориясендә хәрбиләр күмү өчен түләүсез бирелә торган жир кишәрлегенң күләме 2,3 м х 1,4 м тәшкил итә.

10.5. Хәрби жирләү өчен урын бирү турындагы гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә ирекле рәвештә йә электрон рәвештә тапшырыла.

10.6. Хәрби жирләү өчен урын бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар кушып бирелә:

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә кушымтасы белән);

2) хәрби жирләү урыны бирү турында гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә кушымтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

3) үлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен кушып);

4) кремация турындагы белешмәнең күчермәсе - көл салынган урнаны күмгәндә (чагыштыру өчен төп нөсхә кушымтасы белән);

5) үлгән кешенең жәмәгать зиратының хәрби участогында жирләнәргә мөмкин затлар категориясенә каравын раслый торган документлар.

6) мөрәжәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

10.7. Хәрби жирләү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигез булып:

1) юкка чыгарыла торган зират күмү өчен ябык;

2) гаризаны карау өчен кирәкле документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

3) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яисә дөрөс булмаган мәгълүмат булу.

10.8. Хәрби жирләү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, жирләү урыннарын бүлү өчен җаваплы вәкаләтле орган белгече, баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, хәрби күмү өчен урын бирүдән дәлилленгән баш тартуны рәсмиләштерә.

10.9. Хәрби жирләү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта:

1) вәкаләтле органның жирләү урыннарын бүлү өчен җаваплы белгече:

а) мөрәҗғәгать итүче белән бергә жирләү урынының жир кишәрлеген бүлү максатларында зиратны тикшерә;

б) белешмәләрне (квартал номеры, бирелгән жир кишәрлегенәң сектор номеры) күмүләрне теркәү китабын алып бару өчен җаваплы вәкаләтле орган белгеченә тиешле белешмәләрне кертү өчен тапшыра;

в) хәрби жирләү өчен урын бирү турында карарны рәсмиләштерә;

2) вәкаләтле органның күмүләрне теркәү китабын алып бару өчен җаваплы белгече күмү урынын күмүләрне теркәү кенәгәсендә терки.

10.10. Хәрби жирләү өчен урын бирү яисә хәрби күмү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы карар вәкаләтле орган тарафыннан мөрәҗғәгать итүче мөрәҗғәгать иткән көнне кабул ителә.

10.11. Хәрби жирләү өчен урын бирү яисә хәрби күмү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы карар мөрәҗғәгать итүчегә ул сайлаган алу ысулы нигезендә бирелә:

1) шәхсән кәгазьдәге документ рәвешендә;

2) мөрәҗғәгать итүче күрсәткән электрон почта адресына җибәреп, электрон документ рәвешендә.

10.Өстәмә жирләү

11.1. Гамәлдәге кабергә күмү санитария нормаларын үтәгән буш урыннар булганда гамәлгә ашырыла. Күмгәндә табутлар арасындагы ара (табут белән урна арасындагы) вертикаль һәм горизонталь буенча кимендә 0,5 м булырга тиеш, һәм жир катламы белән тутырыла. Жир катламының өске дәрәҗәдән алып өскә кадәр калыңлыгы 1 метрдан да ким булмаска тиеш.

11.2. Жирләү минерализация чоры узгач кына, ләкин соңгы күмү вакытыннан 15 елдан да иртәрәк түгел.

Крмациядән соң урнаны көл белән күмү соңгы күмү вакытыннан соң узган срокка бәйсез рәвештә башкарыла.

11.3. Зәй муниципаль районының Зәй шәһәре территориясендәге зиратларда туганлык, гаилә (бала табу), мактаулы, хәрби күмүләр урынында жирләүгә рөхсәт бирү түләүсез нигездә гамәлгә ашырыла..

11.4. Өстәмә жирләүгә рөхсәт бирү турындагы гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә ирекле рәвештә йә электрон рәвештә тапшырыла.

11.5. Өстәмә жирләүгә рөхсәт бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар кушып бирелә:

1) күмү турында таныклык (күмү турында таныклык булмаган очракта вәкаләтле орган күмү урынын теркәү кенәгәсендә исеменә теркәлгән зат турында белешмәләрнең булуын билгели);

2) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен кушып);

3) мөрәжәгать итүче вәкиле вәкаләтләрән раслый торган документ, әгәр жирләүгә рөхсәт бирү турында гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүче вәкиленең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә кушымтасы белән) мөрәжәгать итсә, ;

4) үлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен кушып);

5) ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән, үле бала туган очракта үле бала тууны дәүләт теркәвенә алу фактын раслый торган документ;

6) кремация турындагы белешмәнең күчермәсе-көл салынган урнаны күмгәндә (чагыштыру өчен Төп нөсхә кушымтасы белән);

7) үлгән кешенең жирләү урыны исеменә теркәлгән зат белән (яисә тиешле жирләү урынында күмелгән зат белән) туганлык бәйләнешен раслаучы документлар йә үлгән кешене күмүгә аның язма ризалыгын раслаучы документлар;

8) мөрәжәгать итүченең шәхси белешмәләрән эшкәртүгә ризалык.

Жирләү урыны теркәлгән зат үлгән очракта, жирләүгә рөхсәт бирү турындагы гаризага шулай ук:

1) үлгән кеше исеменә рәсмиләштерелгән жирләү турында таныклык (жирләү турында таныклык булмаган очракта вәкаләтле орган күмү урынын теркәгән зат турында күмүләрне теркәү кенәгәсендә белешмәләрнең булуын билгели);

2) жирләү урыны исеменә теркәлгән затның үлү турында таныклығы күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә кушымтасы белән);

3) кремация турындагы белешмәнең күчermәсе - көл салынган урнаны күмгөндө (чагыштыру өчен төп нөсхәсен кушып).

11.6. Жирлөүгә рөхсәт бирүдән баш тарту өчен нигез булып:

1) кирәкле күмү урынында әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән ялгыз күмү күләменнән чыгып, табут белән күмү өчен буш урын булмау;

2) юкка чыгарыла торган зират күмү өчен ябык;

3) гаризаны карау өчен кирәкле документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

4) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу;

5) минеральләшү чоры тәмамланмаган, тузан салынган урнаны кабергә күмүдән тыш (табутны табутка күмгөндө);

6) үлгән кешене күмүгә рөхсәт бирү турында гариза бирелгән очракта, күмүләрне теркәү кенәгәсендә үлгән кешенең исеменә күмү урынын теркәү турында белешмәләрнең булмавы (үлгән кешенең исеменә рәсмиләштерелгән жирлөү турында таныклык булмаганда).

11.7. Жирлөү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, жирлөү урыннарын бүлү өчен җаваплы вәкаләтле орган белгече жирлөү өчен урын бирүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, нигезле рәвештә баш тарта.

11.8. Өстәмә жирлөү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта:

1) вәкаләтле органның жирлөү урыннарын бүлү өчен җаваплы белгече:

а) мөрәҗҗәгать итүче белән бергә күмү урынының жир кишәрлеген бүлөп бирү максатларында зиратны тикшерә;

б) белешмәләрне (квартал номеры, бирелгән жир кишәрлегенә сектор номеры) күмүләрне теркәү китабын алып бару өчен җаваплы вәкаләтле орган белгеченә тиешле белешмәләрне кертү өчен тапшыра;

в) жирлөү өчен урын бирү турында карарны рәсмиләштерә;

2) күмүләрне теркәү китабын алып бару өчен җаваплы вәкаләтле орган белгече күмү урынын күмүләрне теркәү кенәгәсендә терки.

11.9. Жирләү өчен урын бирү яисә жирләү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы карар вәкаләтле орган тарафыннан мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне кабул ителә.

11.10. Жирләү өчен урын бирү яисә жирләү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы карар мөрәжәгать итүчегә ул сайлаган алу ысулы нигезендә бирелә:

1) шәхсэн кәгазьдәге документ рәвешендә;

2) мөрәжәгать итүче күрсәткән электрон почта адресына жибереп, электрон документ рәвешендә.

11. Үлгән кешенең калдыкларын (көлен) алга таба жирләү өчен чыгару

12.1. Аларны күчереп күмү максаты белән күмгән мәет калдыкларын эксгумацияләү санитария кагыйдәләре таләпләрен һәм үлгән кешене күмү вакытыннан бер елдан да иртәрәк булмаган вакытка нормаларны исәпкә алып рөхсәт ителә.

12.2. Зәй муниципаль районының Зәй шәһәре территориясендә урнашкан зиратта жирләнгән үлгән кешенең мәетен (көлен) алуға рөхсәт бирү түләүсез нигездә гамәлгә ашырыла.

12.3. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт бирү турындагы гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан кәгазьдә ирекле рәвештә, вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә йә электрон рәвештә тапшырыла.

12.4. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар кушып бирелә:

1) күмү турында таныклык (күмү турында таныклык булмаган очракта вәкаләтле орган күмү урынын теркәү кенәгәсендә исемнә теркәлгән зат турында белешмәләренң булуын билгели);

2) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә кушымтасы белән);

3) мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр үлгән кешенең калдыкларын (көлен) алга таба күмү өчен алу турындагы гариза белән мөрәжәгать итүче вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүче вәкиленең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә кушымтасы белән) мөрәжәгать итсә.;

4) үлгән кешенең алынган калдыкларын (көлен) яңадан күмү өчен урын булуын раслый торган документ;

5) якын туганнарыннан башка урында күмү турында гариза;

6) мөрөжәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

12.5. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рәхсәт бирүдән баш тарту өчен нигез булып:

1) гаризаны карау өчен кирәкле документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

2) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яисә дөрөс булмаган мәгълүмат булу.

12.6. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рәхсәт бирүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, күмү урыннарын бүлү өчен җаваплы вәкаләтле орган белгече, баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рәхсәт бирүдән дәлилленгән баш тартуны рәсмиләштерә.

12.7. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рәхсәт бирүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта:

1) вәкаләтле органның жирләү урыннарын бүлү өчен җаваплы белгече үлгән кешенең калдыкларын (көлен) алуға рәхсәт рәсмиләштерә;

2) махсулаштырылган хезмәт мәрхүмнең жәсәден (көлен) чыгару эшләрен башкара;

3) вәкаләтле органның күмүләргә теркәү китабын алып бару өчен җаваплы белгече күмүләргә теркәү китабына яңадан күмү турында тиешле язманы кертә (бер үк вакытта үлгән кешенең калдыкларын (көлен) чыгару башкарылган жирләү урынында күмү турындагы язманы гамәлдән чыгара).

12.8. Үлгән кешенең калдыкларын (көлен) алуға рәхсәт бирү турында яисә үлгән кешенең калдыкларын (көлен) алуға рәхсәт бирүдән баш тарту турында карар вәкаләтле орган тарафыннан мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне кабул ителә.

12.9. Үлгән кешенең калдыкларын (көлен) алуға рәхсәт бирү турында яисә үлгән кешенең калдыкларын (көлен) алуға рәхсәт бирүдән баш тарту турында карар мөрәжәгать итүчегә ул сайлаган алу ысулы нигезендә бирелә:

1) шәхсән кәгазьдәге документ рәвешендә;

2) мөрәжәгать итүче күрсәткән электрон почта адресына җибәреп, электрон документ рәвешендә.

12.10. Үлгән кешененң жәсәден (көлен) чыгару эшләре санитария кагыйдәләрен үтәп башкарылырга тиеш.

Мәрхүмненң калдыкларын (көлен) чыгару эшләре тәмамлангач, махсуслаштырылган хезмәтненң вазыйфаи заты ике нөсхәдә мәрхүмненң калдыкларын (көлен) чыгару турында акт төзи, анда күмү урыны теркәлгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы - булган очракта) мәрхүмненң калдыкларын (көлен) чыгару буенча эшләренң башлану һәм тәмамлану урыны, датасы һәм вакыты күрсәтелә.

Үлгән кешененң жәсәден (көлен) алу турындагы актка махсуслаштырылган хезмәтненң вазыйфаи заты кул куя.

Мәрхүмненң жәсәден (көлен) алу турындагы актның беренче нөсхәсе махсуслаштырылган хезмәттә саклана, актның икенче нөсхәсе күмү урыны теркәлгән затка кул куеп тапшырыла.

12.11. Әгәр күмү урынында бер генә үлгән кешененң калдыклары (көле) күмелгән булса, күмү турында таныклык алына.

12.Күмү урыннарын теркәү (яңадан теркәү)

13.1. Зәй муниципаль районының Зәй шәһәре территориясендәге жәмәгать зираты территориясендә ясалган һәр җирләү вәкаләтле орган тарафыннан җирләүләренә теркәү кенәгәсендә теркәлә.

13.2. Җирләү урынын яңадан теркәү вәкаләтле орган тарафыннан мөрәжәгать итү характерында башкарыла.

Җирләү урыннарын яңадан теркәү өчен түләү алынмый.

13.3. Җирләү урынын яңадан теркәү турында гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан кәгазьдә ирекле рәвештә, турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә йә электрон рәвештә тапшырыла.

13.4. Җирләү урынын яңадан теркәү турындагы гаризага түбәндәге документлар кушып бирелә::

1) җирләү турында таныклык (махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан күмү турында таныклык булмаган очракта, күмү урынын теркәгән зат турында күмүләренә теркәү кенәгәсендә белешмәләренң булуын билгели);

2) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә кушымтасы белән);

3) жирләү урынын яңадан теркәү турында гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчermәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә кушымтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрeн раслый торган документ;

4) күмү урынын исеменә яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган затның шәхесен таныклаучы документның күчermәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә кушымтасы белән);

5) күмү урынын яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган зат вәкиленең вәкаләтләрeн раслый торган документ, шулай ук күмү урынын яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган зат вәкиленең шәхесен таныкый торган документның күчermәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә кушымтасы белән);

6) жирләү урыны исеменә теркәлгән затның үлү турында таныклыгы яисә аның нотариаль таныкланган күчermәсе (жирләү урыны исеменә теркәлгән зат үлгән очракта);

7) жирләү урыны исеменә теркәлгән затның күмү урыны яңадан теркәлгән зат белән йә тиешле жирләү урынында күмелгән зат белән туганлык бәйләнешен раслаучы документлар яисә әлеге документларның нотариаль таныкланган күчermәләре.

13.5. Жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигез булып:

1) гаризаны карау өчен кирәкле документларның төп нөсхәләрен бирмәү;

2) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яисә дөрөс булмаган мәгълүмат булу;

3) жирләү урынын яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган зат гариза биргән очракта (күмү турында таныклык булмаганда) күмү урынын теркәү кенәгәсендә вафат булган кеше исеменә теркәү турында белешмәләрнең булмавы.

13.6. Жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта:

1) Күмү урыннарын бүлү өчен җаваплы вәкаләтле орган белгече күмү урынын яңадан теркәү турында карар рәсмиләштерә;

2) күмүләрне теркәү китабын алып бару өчен җаваплы вәкаләтле орган белгече күмүләрне теркәү китабына тиешле язма кертә.

13.7. Жирләү урынын яңадан теркәү турындагы яисә жирләү урынын яңадан

теркәүдән баш тарту турындагы карар вәкаләтле орган тарафыннан мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне кабул ителә.

13.8. Жирләү урынын яңадан теркәү турындагы яисә жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту турындагы карар мөрәжәгать итүчегә ул сайлаган алу ысулы нигезендә бирелә:

1) шәхсән кәгазьдәге документ рәвешендә;

2) мөрәжәгать итүче күрсәткән электрон почта адресына җибәреп, электрон документ рәвешендә.

13.9. Жирләү урыны исеменә яңадан теркәлгән затка махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан жирләү турында таныклык бирелә.

13.Жирләү турында таныклыклар рәсмиләштерү

14.1. Күмү көнендә вәкаләтле орган тарафыннан тиешле күмү турында таныклык төзелә һәм бирелә.

14.2. Жирләү турында таныклыкларны, шул исәптән әлеге Нигезләмә кабул ителгәнчә башкарылганнарын да, рәсмиләштерү махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан түләүсез нигездә башкарыла.

14.3. Жирләү турында таныклыкта:

территориясендә күмү урыны булдырылган җәмәгать зираты исеме;

зиратның урнашу урыны (адресы) ;

жирләү төре (ялгыз, кардәшлек, мактаулы,хәрби);

күмү күләме;

зиратта жирләү урыны (сектор, рәт номеры, гаилә (ыру) жирләү урыны);

жирләү урыны теркәлгән затның фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (соңгысы-булган очракта).

14.4. Әлеге Нигезләмә кабул ителгәнчә жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү турында гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан кәгазьдә ирекле рәвештә, вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә йә электрон рәвештә тапшырыла.

14.5. Жирләү урынын яңадан теркәү турындагы гаризага түбәндәге

документлар кушып бирелә:

14.6. Әлеге Нигезләмә кабул ителгәнче жирләү турында таныклык рәсмиләштерү хакындагы гаризага түбәндәге документлар кушып бирелә: :

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен кушып);

2) әлеге Нигезләмә кабул ителгәнче жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү турында гариза белән мөрәжәгать итүче вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүче вәкиленең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсе кушып) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

3) тиешле базда күмелгән үлгән кешегә карата үлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә кушымтасы белән);

4) көле салынган урна тиешле жирләү урынына күмелгән үлгән кешегә карата кремация турында белешмә күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә кушымтасы белән);

5) тиешле урында күмелгән үлгән кеше белән туганлык бәйләнешләрен раслый торган документлар яисә әлеге документларның нотариаль таныкланган күчермәләре.

Күмүләрне теркәү кенәгәсендә исемнә күмү урыны теркәлгән зат турында белешмәләр булганда, бу затка күмү турында таныклык әлеге пунктның 3-5 пунктчаларында күрсәтелгән документларны тапшырмыйча гына рәсмиләштерелә.

14.7. Әлеге Нигезләмә кабул ителгәнче жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен нигез булып:

1) гаризаны карау өчен кирәкле документларның төп нөсхәләрен бирмәү;

2) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яисә дөрөс булмаган мәгълүмат булу;

3) ихтыяж булган жирләү урынына элек башка затка күмү турында таныклык бирү;

4) күмүләрне теркәү кенәгәсендә башкарылган күмү турында белешмәләрнең булмавы.

14.8. Әлеге Нигезләмә кабул ителгәнче күмү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, күмүләрне теркәү

китабын алып бару өчен жаваплы вәкаләтле орган белгече күмү турында таныклыкны рәсмиләштерүне һәм бирүне гамәлгә ашыра.

14.9. Әлеге Нигезләмә кабул ителгәнче башкарылган жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү турында яисә жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту турындагы карар вәкаләтле орган тарафыннан мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне кабул ителә.

14.10. Әлеге Нигезләмә кабул ителгәнче башкарылган жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү турында яисә жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту турында карар мөрәжәгать итүчегә ул сайлаган алу ысулы нигезендә бирелә:

1) шәхсэн кәгазьдәге документ формасында;

2) мөрәжәгать итүче күрсәткән электрон почта адресына жибереп, электрон документ рәвешендә.

14.Зиратларны тоту һәм карап тоту кагыйдәләре

15.1. Жәмәгать зиратларын карап тоту «Дәүләт һәм муниципаль ихтияжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртиптә конкурс процедуралары нигезендә вәкаләтле орган тарафыннан подряд оешмасы буларак билгеләнгән хужалык субъектлары (юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

15.2. Жирләү билгеләнешендәге объектларны карап тоту эшләрен башкаруга документларда түбәндәге чаралар булырга тиеш:

1) жирләү билгеләнешендәге объектларны карап тоту, агымдагы ремонтлау, капитал ремонтлау;

2) дәүләт саклавындагы каберлекләрне һәм һәйкәлләрне күмү бюджет акчалары исәбеннән башкарылган очракларда карап тоту;

3) I, II һәм III дәрәжә Дан орденнары белән бүләкләнгән Советлар Союзы Геройлары, Россия Федерациясе Геройлары, Социалистик Хезмәт Геройлары, Россия Федерациясе Хезмәт Геройлары, I, II һәм III дәрәжә Хезмәт Даны орденнары белән бүләкләнгән Дан орденының тулы кавалерлары, Хезмәт Даны орденының тулы кавалерлары, Татарстан Республикасының, Зәй муниципаль районының Мактаулы гражданны, Россия Федерациясе үсешенә зур өлеш керткән предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар житәкчеләре каберләрен һәм кабер ташларын карап тоту, Татарстан Республикасы, Зәй муниципаль районы, якин туганнары булмаганда, эгәр мондый каберләр һәм кабер ташлары

жирлэү билгелэнешендәге объектлар территориясендә булса.

4) муниципаль биремнең (муниципаль заказның) тиешенчә үтәлешен тикшереп тору.

15.3. Жирлэү өчен җаваплы гражданныр күмү урыннары территориясендә чисталыкны һәм тәртипне тәмин итәргә, билгеләнгән урыннарда чүп-чар складларга, күмү участкаларында чардуганнарны һәм чәчәкле утыртмаларны карап торырга, кабер корылмаларын (коймаларны) үз вакытында ремонтларга, кабер калкулыкларын тәртипкә китерергә, махсуслаштырылган хезмәт белән килештереп һәйкәлләрне һәм коймаларны билгеләргә, яңадан эшләргә һәм төшерергә бурычлы.

15.4. Жирлэү билгелэнешендәге объектлар территориясендә табутларны ташу һәм күчерү өчен катафалка-арба, катафалка-чана, катафалка-носилка, э урналарны күчерү өчен катафалка - носилка булырга тиеш.

15.5. Зәй муниципаль районының Зәй шәһәре территориясендә урнашкан зиратларда бердәм эш режимы билгеләнә.

Зиратлар көн саен майдан сентябрьгә кадәр 8:00дән 19:00гә кадәр, октябрьдән апрельгә кадәр 9:00дән 17:00гә кадәр ачык. Үлгәннәрне жирлэү көн саен 9:00 дән 15:00 гә кадәр башкарыла.

15.6. Жәмәгать зиратлары территориясендә килүчеләр тынлык һәм тәртип сакларга тиеш.

15.7. Жәмәгать зиратлары территориясендә килүчеләргә тыела:

1) һәйкәлләрне урнаштырырга, яңадан эшләргә һәм төшерергә, махсус хезмәт рөхсәтеннән башка һәйкәлләрне бозарга, зират җиһазларын;

2) һәйкәлләргә, күмү урыннарына яисә жирлэү билгелэнешендәге объектларга сәяси, идеологик, раса, милли яки дини нәфрәт, яисә дошманлык мотивлары буенча яки нинди дә булса социаль төркемгә карата нәфрәт яки дошманлык мотивлары буенча тиешле эчтәлекле язмалар яисә рәсемнәр ясарга;

3) жәмәгать зираты территориясен чүпләргә;

4) агачларны һәм куакларны махсуслаштырылган хезмәт белән килештермичә кисәргә;

5) этләрне йөртергә, йорт хайваннарын көтәргә, кошлар тотарга;

6) учак ягу;

- 7) ком, балчык табарга, чирәм кисәргә;
- 8) яшел утыртмаларны сындырырга;
- 9) спиртлы эчемлекләр эчәргә һәм исерек хәлдә;
- 10) туфракны казырга, төзелеш һәм башка материаллар запасларын калдырырга;
- 11) бу максатлар өчен билгеләнмәгән урыннарда чүп-чар, демонтаж ителгән иске кабер корылмалары (кабер ташлары), коймалар жыйрга;
- 12) үз белдегез белән кабер казырга һәм жирләргә;
- 13) зират ябылганнан соң аның территориясендә булырга.

15.8. Зиратларга массакүләм бару белән бәйле бәйрәмнәр вакытында вәкаләтле орган һәм (яисә) махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан зиратларга баруның һәм эшләнүнең махсус режимнары, шулай ук зиратлар территориясендә транспорт чаралары хәрәкәтен оештыру кертелгә мөмкин.

15.9. Гражданныр һәм махсуслаштырылган хезмәт арасында барлыкка килә торган мөлкәти һәм башка бәхәсләр Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән тәртиптә хәл ителә.

15.10. Зиратларга йөрүнәң әлегә кагыйдәләрен бозган очракта гаепле затлар Россия Федерациясенәң гамәлдәге законнары нигезендә жаваплылыкка тартылырга мөмкин.

15.11. Күмү өчен билгеләнгән вакытта зират территориясенә тоткарлыксыз керү хокукына катафаль транспорт чарасы, шулай ук күмү өчен билгеләнгән вакытка күмү процессиясен барлыкка китерүчә аны озата баручы транспорт чаралары ия.

15.Бәхәсләрне хәл итү тәртибе

Әлегә Нигезләмәне гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә барлыкка килә торган бәхәсләр суд тәртибендә хәл ителә.

16. Жирләү һәм жирләү эшә өлкәсендәге законнары бозган өчен жаваплылык

Жирләү һәм жирләү эшә өлкәсендә гамәлдәге законнар нигезләмәләрен бозуда гаепле затлар Россия Федерациясә законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплы булалар.

Татарстан Республикасы
Зэй муниципаль районы
Зэй шәһәре Советының
2026 елгы _____
_____номерлы карарына
1 нче кушымта

**Зэй муниципаль районының Зэй шәһәре территориясендә урнашкан
зиратлар исемлеге**

№ п/п	Жәмәгать зираты исеме	Жәмәгать зиратының урнашу урыны (адресы)
1.	Яңа зират	Татарстан Республикасы, Зэй районы, Аксар авыл жирлеге
2.	Зэй шәһәре зираты (Яңа шәһәр)	Татарстан Республикасы, Зэй ш.
3.	Зэй-2 шәһәре зираты	Татарстан Республикасы, Зэй ш., Зайная ур.
4.	Мирный зираты	Татарстан Республикасы, Зэй районы, Аксар авыл жирлеге

Үлгән кешенең тормыш иптәше, якын туганнары, бүтән туганнары йә законлы вәкиле булмаганда яисә алар тарафыннан жирләү мөмкин булмаганда, шулай ук жирләүне башкару бурычын үз өстенә алган башка затлар һәм шәхесе билгеләнмәгән вафат булганнар булмаганда жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә түләүсез нигездә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр

№ п/п	Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәт исеме	Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр
1	Жирләү өчен кирәкле документларны рәсмиләштерү	ЗАГС органнарында жирләү буенча хезмәт күрсәтүләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә хезмәт күрсәтү турында гариза тутырылганнан соң бер тәүлек эчендә рәсмиләштерү (алга таба-гариза): 1) вафат булу турында дәүләт таныклыгы; 2) Россия Юстиция министрлыгының 2018 елның 01 октябрендәге 200 номерлы боерыгы белән расланган 11 нче форма буенча үлем турында белешмәләр «Граждан хәле актларын дәүләт теркәвенә алу фактларының булуын яисә булмавын раслый торган белешмәләрнең һәм башка документларның формаларын һәм граждан хәле актларын дәүләт теркәвенә алу фактларының булуын яисә булмавын раслый торган белешмәләрнең һәм башка документларның формаларын тутыру кагыйдәләрен раслау турында»
2	Табутны бирү	1. Гаризаны рәсмиләштергәннән соң ике тәүлектән дә соңга калмыйча транспорт чарасы белән тапшыру һәм моргка китерү (төяү-бушату эшләрен һәм үлгән кешенең (алга таба - үлгән кешенең) гәүдәсен (калдыкларын) урнашкан урынга турыдан-туры күчәрүне дә кертеп): 1) фабрика шартларында сыйфатлы агачтан

		(нараттан) эшлэнгән агач табут; 2) күмү өчен кирәкле башка әйберләре: япма-80 x 200 үлчәмле 1 данә; мендәр - 40 x 40 см зурлыктагы, кижә-мамук материалдан эшлэнгән һәм агач пычкылары тутырылган 1 әйбер, алмаштыргыч күн яки атлас тукумадан махсус әзерлэнгән аяк киеме (башмаклар) ; 3) жирләү ритуаль теркәү билгесен. 2. Табутны тышлау, күмү өчен кирәкле башка әйберләр (кижә-мамук тукума, мендәр, үлгәннәрне киеңдерү өчен кием) күренеп торган кимчелекләргә (тишек, тиек, кисемнәр) ия булмаска тиеш.
3	Үлгән кешенең гәүдәсен (калдыкларын) махсушаштырылган ТС (автокатафалка) белән гәүдә булган урыннан зиратка (крематорийга) кадәр ташу, шул исәптән күмү (кремация) урынына кадәр күчәрүне дә кертеп, ташулар буенча лицензия таләпләре нигезендә һәм СанПиН 2.1.3684-21	1. Үлгән кеше белән табутны моргтан чыгару һәм аны махсус транспорт чарасы тукталышына кадәр күчәрү катафалка-арбаларда, катафалка-носилкаларда, катафалка-каналарда башкарыла. (ел фасылына карап). 2. Үлгән кеше белән табутны моргтан күмү (кремация) урынына ташу махсус транспорт чарасы белән башкарыла. Азык-төлек чималын һәм азык-төлек продуктларын ташу өчен кулланыла торган автотранспорттан тыш, үлгән кеше белән табут өчен транспортның башка төрен куллану рөхсәт ителә. Үлгән кеше белән табутны транспортировкалаганда машина йөртүче тизлек режимын үтәргә, кискен тормозлаулардан сакланырга тиеш. Транспортлау вакытында табутка зыян килмәскә тиеш. 3. Үлгән кеше белән табутны күмү (кремация) урынына кадәр күчәрү катафалка-арбаларда, катафалка-носилкаларда, катафалка-каналарда (елның вакытына карап) башкарыла. 4. Үлгән кеше белән табутны күчәрәп йөрткәннән һәм күмгәннән соң транспорт мәжбүри рәвештә кулланырга рөхсәт ителгән дезинфекцияләү чаралары белән жыештырылырга һәм эшкәртелергә тиеш
4	Күмү (соңыннан көл салынган урнаны кремацияләү) һәм инструментларны дезинфекцияләү	1. Күмү вакытына гаризада күрсәтелгән урында үлгән кеше белән табутны күмү өчен кабер (көл салынган урна) булуы тәмин ителергә тиеш. 2. Каберне күмү өчен казу кулдан яки механик ысул белән башкарыла. Табутны күмгәндә кабер озынлыгы 2 метрдан да ким

	булмаска тиеш, киңлеге - 1 метр, тирәнлеге - 1,5 метр, жир өсте тигезлегеннән табут капкачына кадәр ара - 1 метр. Урнаны жиргә күмгәндә кабернең озынлыгы 1 метр, киңлеге 1 метр, жир өсте тигезлегеннән көл савытына кадәр ара 1 метр булырга тиеш. 3. Үлгәннәрне траншея тибындагы кабергә күмү рөхсәт ителми. 4. Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан шәхесләре билгеләнмәгән үлгәннәрне яндыру рөхсәт ителми. 5. Күмү (көл салынган урнаны күмү)буенча комплекслы хезмәтләр күрсәтү: 1) табут капкачын ябу (табут белән күмгәндә генә); 2) табутны (көл салынган урналарны) кабергә төшерү; 3) кабер өстенә калкулык ясап кабер салу; 4) каберенә (үлгән кешенең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы - булганда); аның туу һәм үлү даталары (мондый мәгълүмат булганда), күмүнең теркәлү номеры) язылган ритуаль теркәү билгесе кую. 6. Кремация буенча хезмәтләр күрсәтү (шәхесләре Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрдән тыш) гаризаны рәсмиләштергәндә гаризада күрсәтелергә тиеш. Көл салынган урна һәм кремация турында белешмәләр кремациядән соң 24 сәгать узгач бирелә. Урнаны туфрак белән күмү бары тик жиргә генә башкарыла. 7. Жирләгәндә: 1) күрше жирләү урыннарына кадәр ара кимендә 0,5 метр; 2) күрше каберлекләрнең (киртәләрнең, һәйкәлләрнең, кабер плитәләренең)сакланышы
--	---

Үлгән кешене жирләү буенча хезмәтләрнең гарантиялэнгән исемлеге нигезендә иренә йә хатынына, якын туганнарына, бүтән туганнарына, законлы вәкиленә яисә үлгән кешене жирләү бурычын үз өстенә алган башка затка күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр

№ п/п	Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантиялэнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәт исеме	Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантиялэнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр
1	Жирләү өчен кирәкле документларны рәсмиләштерү	ЗАГС органнарында рәсмиләштерү: 1) вафат булу турында дәүләт таныклыгы; 2) Россия Юстиция министрлыгының 2018 елның 01 октябрэндәге 200 номерлы боерыгы белән расланган 11 нче форма буенча үлем турында белешмәләр «Граждан хәле актларын дәүләт теркәвенә алу фактларының булуын яисә булмавын раслый торган белешмәләрнең һәм башка документларның формаларын һәм граждан хәле актларын дәүләт теркәвенә алу фактларының булуын яисә булмавын раслый торган белешмәләрнең һәм башка документларның формаларын тутыру кагыйдәләрен раслау турында»
2	Каберне һәм жирләү өчен кирәкле башка әйберләрне бирү һәм китерү	1. Гаризаны рәсмиләштергәннән соң ике тәүлектән дә соңга калмыйча транспорт чарасы белән тапшыру һәм моргка китерү (төяү-бушату эшләрен һәм үлгән кешенең (алга таба - үлгән кешенең) гәүдәсен (калдыкларын) урнашкан урынга турыдан-туры күчәрүне дә кертеп): 1) фабрика шартларында сыйфатлы агачтан (нараттан) эшлэнгән агач табут; 2) күмү өчен кирәкле башка әйберләрне: япма-80 x 200 үлчәмле 1 данә; мендәр-40 x 40 см үлчәмле 1 данә, кижә-мамык материалдан эшлэнгән һәм агач пычкылары тутырылган, алмаштыргыч күн

		яки атлас тукумадан махсус эзерлэнгән аяк киеме (башмаклар) ; 3) жирләү ритуаль теркәү билгесен. 2. Табутны тышлау, күмү өчен кирәкле башка эйберләр (киже-мамык тукума, мендәр, үлгәннәрне киендерү өчен киём) күренеп торган кимчелекләргә (тишек, тиек, кисемнәр) ия булмаска тиеш.
3	Үлгән кешенең гәүдәсен (калдыкларын) махсуслаштырылган ТС (автокатафалка) белән гәүдә булган урыннан зиратка (крематорийга) кадәр ташу, шул исәптән күмү (кремация) урынына кадәр күчәрүне дә кертеп, ташулар буенча лицензия таләпләре нигезендә һәм СанПиН 2.1.3684-21	1. Үлгән кеше белән табутны моргтан чыгару һәм аны махсус транспорт чарасы тукталышына кадәр күчәрү катафалка-арбаларда, катафалка-носилкаларда, катафалка-чаналарда башкарыла. (ел фасылына карап). 2. Үлгән кеше белән табутны моргтан күмү (кремация) урынына ташу махсус транспорт чарасы белән башкарыла. Азык-төлек чималын һәм азык-төлек продуктларын ташу өчен кулланыла торган автотранспорттан тыш, үлгән кеше белән табут өчен транспортның башка төрөн куллану рөхсәт ителә. Үлгән кеше белән табутны транспортировкалаганда машина йөртүче тизлек режимын үтәргә, кискен тормозлаулардан качарга тиеш. Транспортлау вакытында табутка зыян килмәскә тиеш. 3. Үлгән кеше белән табутны күмү (кремация) урынына кадәр күчәрү катафалка-арбаларда, катафалка-носилкаларда, катафалка-чаналарда (елның вакытына карап) башкарыла. 4. Үлгән кеше белән табутны күчәрү йөрткәннән һәм күмгәннән соң транспорт мәжбүри рәвештә кулланырга рөхсәт ителгән дезинфекцияләү чаралары белән жыештырылырга һәм эшкәртелергә тиеш
4	Жирләү (соңыннан көл салынган урнаны кремацияләү) һәм инструментларны дезинфекцияләү	1. Бирелгән жирләү урынында күмү моментына үлгән кеше белән табутны күмү өчен кабер (көл салынган урналар) булуы тәэмин ителергә тиеш. 2. Каберне күмү өчен казу кулдан яки механик ысул белән башкарыла. Каберне күмгәндә кабер озынлыгы 2 метрдан да ким булмаска тиеш, киңлеге - 1 метр, тирәнлеге - 1,5 метр, жир өслегеннән табут капкачына кадәр ара - 1 метр. Урнаны күмгәндә кабернең озынлыгы 1 метр, киңлеге 1 метр, жир өсте тигезлегеннән көл савытына кадәр ара 1 метр булырга тиеш.

	3. Үлгәннәрне траншея тибындагы кабергә күмү рөхсәт ителми. 4. Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан шәхесләре билгеләнмәгән үлгәннәрне яндыру рөхсәт ителми. 5. Күмү (көл салынган урнаны күмү) буенча комплекслы хезмәтләр күрсәтү: 1) табут капкачын ябу (табут белән күмгәндә генә); 2) табутны (көл салынган урналарны) кабергә төшерү; 3) кабер өстенә калкулык ясап кабер салу; 4) каберенә (үлгән кешенең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы - булганда); аның туу һәм үлү даталары (мондый мәгълүмат булганда), күмүнең теркәлү номеры) язылган ритуаль теркәү билгесе кую. 6. Кремация буенча хезмәтләр күрсәтү (шәхесләре Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрдән тыш) гаризаны рәсмиләштергәндә гаризада күрсәтелергә тиеш. Көл салынган урна һәм кремация турында бөлешмәләр кремациядән соң 24 сәгать узгач бирелә. Урнаны туфрак белән күмү бары тик җиргә генә башкарыла. 7. Җирләгәндә: 1) күрше җирләү урыннарына кадәр ара кимендә 0,5 метр; 2) күрше каберлекләреннән (киртәләреннән, һәйкәлләреннән, кабер плитәләреннән) сакланышы
--	---